

Universitätsbibliothek Paderborn

**Saxonia || Et || Metropolis || Alberti Crantzii || Historici
Doctiss. Sacrae || Theologiæ & Iuris Canonici Doctoris |||
celeberrimi, ac Ecclesiæ Ham-||burgensis quondam
Decani**

Krantz, Albert

Coloniae, 1574

Capvt XVIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11453

electum suum consecrabat. Deinde quia in Lateranum erat proficendum cum Imperatore, & Romani per Urbem transitum negauere, magno circuitu extra Vi-
bem facto, multis etiam millibus passuum circuitis, po-
tifex cum Imperatore Lateranum apprehendit: & in-
ter stationes militum expleuit sacrum in aede Iohannae
ministerium.

CAPUT XVII.

Imperator in Germaniam regressus, Monasterium Westphaliae Pascha celebrat: Inde conuentum principibus indicit in Halberstadio, & inde Ratipone: controuersiam, qua Henrico Leoni fuit oborta de Bauaria, compositis rebus sedat. Quo etiam tempore, idem Henricus dux Saxoniae Phrisiam hostili agmine invadit: sed parum profecit in locis palustribus, in quibus nihil erat loci copiis equestribus: qua res facit homines regionum talium indigenas, insolentiores. Cum vero Zueno Daniæ rex à nepotibus regno pelleretur, ad eundem configuit Henricum ducem, cuius armis irgnū adductus, per dolum circumuenit Kanutū, quem oppressit, penè etiam cōfixurus Waldemarum. Sed ille meliore vīsus fortuna elabitur, postremò opprimens regem: quā nos in nostra Dania sumus exequuti. Henricus etiam dux eodem tempore Vandaliā, ferro igneq; cuncta vastans, ingreditur: Sed varia fuit hominum & fluxa fides, ut parum profuerit labor ille copiarū: Siquidem statim relapsi sunt, qui imperata se facturos pollicebantur. Imperator aut, quod pollicitus est pontifici, Italiam magno agmine ingreditur: & primos quidem Mediolanenses ad imperata facere cogēdos circūsedens, ad vota sua flexit: Ibiq; consumpto tempore, ulteriore in Italiam expeditionem illo tempore intermisit. Anno autem

nono ac quinquagesimo, cum Imperator iā tertio validis
agminibus Italā inuidit, maiores de regno principes
cum copijs aderant: Henricus Leo inter primos. Impe-
rator Cremam obsidet, cum illi nunciata est rebellio Me-
diolanensem, simul etiā interitus Hadriani pontificis,
& duorum de summo pontificatu contentio innotuit:
Quæres visa est Imperio olim detruncato repromittere
in integrum restitutionem: Qua de re non inuitus au-
diuit eam de pontificatu controuerſia. Rolandus Medio-
lanensis natū, iam Alexadri III. nomen induerat. Octa-
uianus autem Romanus, iampridè Imperatori notus,
cū esset in Vrbe coronādus, fortè & tum verba de sum-
mo pōtificatu ferentes existimabātur: impensiorem illi
fauorem ab Imperatore esse impensum ferebāt: Victoris
ille nomen acceperat: Rolādus, & Mediolanensis esset,
& multos in Francia Imperatori fecisset infenos, auer-
sum sibi animum fecit Friderici. Misit tamē Alexander
solennes nuncios in castra Imperatoris oratum, vt ele-
ctum se à duodeuiginti cardinalibus, aduersus Octau-
ianum, quem soli tres prophanāssent, tueretur: Quibus
Imperator superbè fertur respondisse: Oportere virūg_z
electū ad se Papiā descendere, vt cognito à se suisq_z iure
viriusq_z, statueretur quod equissimū videretur. Ea, vt
debuit, pōtifex relata agrè tulit. Et quia Octauiani fa-
ctio eū in Vrbe vexatū molestys affecerat, contulit se in
Anagniam: Signiam Octauianus apprehendit. Iterū
Imperator missis è Germania duobus episcopis ad Ale-
xandrum, cum velut cardinalē monuit, Papiam ve-
nire in concilium: Pontifex eloquentissimus suavi re-
spondit oratione, in eā concludens sententiā: Romanum
pontificē à nemine esse iudicandum. Octauianū autem
facile mouerūt, vt Papiā apparet. Ibi cōsensu pōtificis
Cf 3 sugrum,

suorum, Moguntini, Coloniensis, & qui aderant caten-
 rum, expectato Alexandro, nec veniente, Victorim man-
 dant, eumq; salutant summum pontificem. Id cum
 scisset Alexander, trina monitione præmissa, excommu-
 nicauit Imperatorem: suasq; literas in Franciam, An-
 gliam, Hispaniam, & quas potuit Christianas prouincias
 curauit circuferri. Cistertensis ordo annotatus Alexan-
 dro tum magnū præstitisse obsequiū, cunctis edocuit
 illos, legitimū esse pontificem, & verum Christi vicari-
 um, Petriq; successorem. Iratus Imperator eiecit regno
 vniuersos eius ordinis, profugientes in Gallias. Italicū pre-
 lati nulla ratione adigi poterāt, vt Victori adhererent.
 Multi sedibus suis pulsū exulabant. Imperator tum Me-
 diolanenses oppugnauit: Vexillum beati Ambrosij illa
 abstulit, & cum victoria in Germaniam repedauit: Ne-
 diū pōst Mediolanum in ius eius concessit. Sægit Imper-
 rator, vt Victorem suum sustineret, & Alexandru ponti-
 ficatu detruderet. Quapropter Bisuntij in Imperio
 Burgundia vetustissima vrbe, quæ olim Vesontium dice-
 batur, iam tum florens, cùm C. Cæsar Gallias decennio
 administraret: Hic, quid videretur esse quodam in me-
 dio Christianorum regū, Hispaniæ, Franciæ, Britannie,
 omnib; maioribus Christianismi euocatis principibus, so-
 lennem indixit conuentū: vt de vero pontifice uno sta-
 tuatur, auferatur q; de medio schisma. Cōtempse euo-
 cationē illam reges Hispaniarū atq; Angliae: Franciæ ve-
 rō rex, q; quidā suorum circumuentus iurāset regē ven-
 turū, venit quidē nocte, & in flumine vrbis mania con-
 tingente manus lauit, atq; retrō abiit, execratus concil-
 liabulum, quod non Spiritus sanctus indixit. Quippe de
 summa ecclesiæ potestate constituere, nō secularium est
 principum, sed sacrorum pontificum. Sequutus est tamen

Impe.

Imperator exēpla maiorū, q̄ Henricus III. in non disi-
mili casu, Romana imploratus cōsuluerit ecclesiae: quod
suprà memorauimus, cùm Leo IX. eligeretur: & ante il-
lū Otto I. destituto Iohāne, Benedicto q̄, Leonē suum re-
stituit antè consecratum. & valdemarus aut̄ Daniæ rex,
multis pollicitationibus pellectus, venit quidē sed sacri-
legio non cōsensit: multa circūspetione vsus ad redditū,
quod in Dania nostra latius scripsimus. Absoluto cōuen-
tu, Victor ibi iterū pro summo pontifice recognitus,
cùm Treuerim venisset, excommunicationis sententiam
protulit in Rolandū & cōplices eius: Viciſſim Alexander
in Octauianū: Imperator, quod proximū fuit, Mogunti-
am circunsedidit, vindictāq̄ sumpfit de ciuibus, quōd ar-
chiepiscopum suum in ecclesia diui Iacobi oppressissent.

C A P V T X I X.

Henricus autem Saxoniae dux, cùm omnibus illis
expeditionibus Imperatoris atq̄ cōtibus interes-
set, gratum Friderico pr̄estitit obsequium, primus sem-
per inter primos apud ipsum. Per ea tamen tempora,
cum illis rebus adesset, in sua Saxonia res magnas insti-
tuit: Pr̄cipiuſ illi labor erat ad subigendos vicinos
& vandalos, qui & Christo persidi, & illi essent rebelles.
Igitur anno ſexagesimo post mille centū, inſigne agmen
duxit in eos. Sapiū ſquidem antè conflixit, & vicit, ſed
nihil peregit. Zueno autem Daniæ rex per ſua tempora
implicitus intestino bello, magno argenti pondere Hen-
ricum obearuit, vt & vandalos multis à terra incursioni-
bus fatigaret, domiq̄ contineret, nè Daniā ciuilibus ma-
lis laborantem interim peruastarent, vt solebant. Fecit
hac Henricus, mercenariam tum operam cōmodans Da-
nis: ſed animo eius inciderat, ſe non recte diſimulare
iniuriam Christi tantam in populo perfido: qui quotiēs

Cc 3 polliciti,